

DE EURO **BLIJFT BESTAAN**

Staat de euro op de rand van de afgrond, zoals sommigen suggereren, of is alle commotie overdreven?

TEKST: KOEN LAUWERS (FINANCIEEL ANALIST)

De Europese eenheidsmunt heeft sinds het ontstaan ervan, intussen al bijna twaalf jaar geleden, al verschillende crisissen doorgemaakt. Toch zal 2010 de geschiedenis ingaan als het jaar waarin het voortbestaan van de munt voor het eerst echt in vraag werd gesteld.

In het voorjaar moesten de leiders van de zestien eurolanden alles uit de kast halen om de stabiliteit van de euro te vrijwaren, nadat economische problemen in Griekenland waren uitgegroeid tot een crisis van de hele eurozone. Griekenland kampte met een hele reeks structurele problemen, waaronder een gebrek aan concurrentiekracht, een bureaucratisch en ook corrupt overheidsapparaat en een chronisch tekort op de handelsbalans. De Griekse economie maakt maar enkele procenten uit van het bruto binnenlands product (bbp) van de eurozone en is dus absoluut niet representatief, maar daar hadden de markten geen oog voor.

De renteverschillen voor staatspapier binnen de eurozone liepen hoog op en er was uiteindelijk een reddingspakket van 750 miljard euro nodig om de gemoeieren te bedaren. Althans voor enkele maanden. Dit najaar kwam Ierland in het vizier. De Ierse situatie is helemaal niet vergelijkbaar met die van Griekenland, maar toch was de val van de Keltische tigger de tweede serieuze test voor de euro. Het probleem zat bij de herfinancieringscapaciteit van het land. Ierse banken hebben gezamenlijk 2,5 keer zo veel kredieten uitstaan als het totale bbp van Ierland. Net als dit voorjaar werd gevreesd voor een domino-effect. De markt speculeert nu al over wie de volgende prooien zullen zijn. Portugal en Spanje maar ook Italië en zelfs Frankrijk worden daarbij het vaakst genoemd.

MARKT HEEFT ALTIJD GELIJK

Het moet gezegd dat het de speculatieve investeerders die de euro willen aanvallen ook wel erg makkelijk wordt gemaakt. Dit heeft enerzijds te maken met de onderlinge afhankelijkheid van de Europese economieën, maar anderzijds ook met de aard van de steunmaatregelen die de regeringen hebben genomen om de crisis te bezweren.

In de eurozone is de ECB verantwoordelijk voor het monetaire beleid, maar het opstellen van een begroting en het maken van economische beleidskeuzes blijven bevoegdheden van de lidstaten zelf. Dit zorgt onvermijdelijk voor spanningen tussen zuinige en minder zuinige lidstaten. Het oorspronkelijk Verdrag van Maastricht voorzag

een maximaal begrotingstekort en een maximale schuldgraad. Het overtreden van die normen werd echter nooit bestraft, want er was geen sanctiesysteem en ook geen mechanisme om op terug te vallen wanneer het verkeerd liep.

Het tijdelijke Stabiliteitsfonds, dat eerder deze maand definitief werd, pakt dan wel de symptomen aan maar niet de oorzaken. Het is helemaal geen goed idee om overheden garant te laten staan voor de verplichtingen van de financiële instellingen. Op die manier is er voor deze laatste geen enkele reden om niet te blijven lenen zonder limieten. Om dezelfde reden maakt het eerder gelanceerde idee van euro-obligaties dan ook geen enkele kans. Op die manier

